

شنبه 31 تیر 1396 - 27 شوال 1438 - 22 جولای

رأی مثبت دادگاه "لاهی" نسبت به حقانیت ایران در اختلاف با انگلیس (1331 ش)

رأی مثبت دادگاه "لاهی" نسبت به حقانیت ایران در اختلاف با انگلیس (1331 ش)

پس از ملی شدن صنعت نفت ایران در آخر اسفند 1329، شرکت نفتی انگلیس که طرف قرارداد شرکت نفت ایران بود، به این دلیل که متضرر شده است خواهان ادامه همکاری با ایران گردید. ولی چون نفت، ملی اعلام شده بود، شرکت انگلیسی به دیوان بین‌المللی دادگستری شکایت برد و خواهان احقاق حقوق خود بود. ایران، دیوان را برای رسیدگی به این پرونده دارای صلاحیت نمی‌دانست زیرا مسأله بر سر دولت‌ها نبود، بلکه دو شرکت با هم اختلاف داشتند. سرانجام رأی دیوان بر حقانیت ایران صادر شد و از انگلستان در امور نفتی ایران خلع ید شد. **مرگ "احمد قوام" سیاستمدار و نخست وزیر دوره قاجار و پهلوی (1334 ش)**

احمد قوام، معروف به قوام السلطنه، از بزرگترین رجال و سیاستمداران دوران معاصر ایران در سال 1252 ش در تهران به دنیا آمد. وی از زمان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار وارد امور دیوانی شد و بعدها رئیس دفتر صدر اعظم گردید. بعدها فرمانروای خراسان و سیستان شد و پس از سیدضیاءالدین طباطبائی دوبار به صدارت رسید. قوام پس از دوره دوم نخست‌وزیری ظاهرآ به جرم توطئه‌ریزی علیه رضاخان وزیر جنگ تحت تعقیب قرار گرفت و پس از مدتی زندانی شدن، راهی اروپا شد. او پس از چند سال به ایران بازگشت و در لاهیجان به کشاورزی پرداخت. قوام السلطنه از آن پس در کارهای سیاسی دخالت نکرد تا اینکه رضاخان پهلوی سقوط کرد. در این هنگام قوام بار دیگر به نخست‌وزیری رسید و در سال‌های 1324 و 1331 نیز در این مقام بود. وی در سال 1324 جهت حل مسأله حضور نیروهای روسی در ایران راهی مسکو شد و مذاکراتی انجام داد. در سال 1331 پس از اختلافی که بین مصدق و شاه بروز کرد، شاه برای اینکه حریف قدری در مقابل مصدق بتراشد، سراغ قوام السلطنه رفت. قوام السلطنه جاه‌طلبی که در آن هنگام 80 سال از سنش می‌گذشت با اکثریت ضعیفی از مجلس رای اعتماد گرفت. اما این صدارت بیش از چهار روز دوام نیاورد و با مقاومت و خروج ملت مسلمان ایران به رهبری آیت‌الله کاشانی، قوام در سی‌تیر 1331، مجبور به استعفا شد. قوام پس از استعفا، مدتی در حالت اختفا می‌زیست و احساس خطر می‌کرد. مجلس حکم به مصادره اموال او داد و او که بعد از این جریان، کاملاً تاب و توان خود را از دست داده بود سرانجام در 31 تیرماه 1334 در 83 سالگی درگذشت. احمد قوام، روی هم، پنج بار به نخست‌وزیری رسید و بیش از بیست بار به وزارت دست یافت. قوام ذاتاً مردی مستبد و قانون‌شکن و جاه‌طلب بود و از جنجال و سر و صدا لذت می‌برد. از تملق لذت می‌برد به همین دلیل، اطرافیان او را همیشه افراد چاپلوس تشکیل می‌دادند. او هم‌چنین از علوم زمان بهره داشت و گاهی شعر هم می‌سرود.

تهاجم وسیع ارتش بعث عراق به خاک ایران پس از پذیرفتن قطعنامه 598 (1367 ش)

برگزاری جلسه مشترک شورای فرماندهی انقلاب عراق به ریاست صدام در 30 تیرماه 1367 نشان می‌داد که دولت عراق درصدد اقدام مهمی است که نشانه‌های آن با آغاز پیشروی نیروهای ارتش عراق به خاک ایران آشکار شد. هدف این پیشبرد و تهاجم، آزاد کردن باقی مانده سرزمین‌های عراق، انهدام نیروهای ایران و به اسارت درآوردن تعداد بیشتری از نیروهای ایرانی برای ایجاد برابری با تعداد اسرای عراقی اعلام شد. بدین ترتیب، تنها سه روز پس از پذیرفتن قطعنامه 598 از سوی ایران، عراقی‌ها در روز 31 تیرماه 1367 در شرایطی که وزیر خارجه وقت ایران در حال مذاکره با دبیر کل سازمان ملل بود، تهاجم خود را از دو محور کوشک و شلمچه در منطقه جنوب آغاز کردند و در سی کیلومتری شمالی خرمشهر مستقر شدند. در این میان پیام امام به سپاه باعث گسیل نیروهای بسیجی به جبهه‌ها گردید که با کمترین امکانات در برابر یورش دشمن مقاومت کردند و طی چند روز درگیری با انهدام سنگینی که به قوای عراقی تحمیل شد، آنان را مجبور به عقب نشینی نمودند. این تهاجم وحشیانه رژیم بعث عراق در حالی صورت می‌گرفت که با ادعاهای دروغین صلح‌طلبی در طول جنگ، مظلوم‌نمایی می‌کردند و ایران را متجاوز می‌خواندند. این حرکت عراق علاوه بر اینکه ناتوانی آنان را در برابر قوت اعتقاد و باور سپاه اسلام نمایان کرد، باعث رسوایی آنان در میان افکار عمومی گردید.

وفات آیت‌الله تبریزی؛ از مراجع تقلید شیعی (1427 ق)

آیت‌الله میرزا جواد تبریزی در سال ۱۲۰۵ ش در شهر تبریز در میان خانواده‌ای مذهبی چشم به جهان گشود. تحصیلات علوم جدید را تا پایان سال دوم دبیرستان در همان شهر به پایان رساند تا این‌که عشق و علاقه فراوان به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و روحانیت شیعه، او را به سوی تحصیل در حوزه کشاند. این‌گونه بود که پس از گذراندن تحصیلات جدید، با شوق فراوان، در سن هجده سالگی تحصیل علوم دینی را آغاز کرد و طی چهار سال، مقدمات و مقداری از دروس سطح را در شهر تبریز به پایان رساند. آیت‌الله تبریزی برای ادامه تحصیل، شهر و دیار

وقوع نبرد نیروهای فرانسه و تونس در بندر "بیژرت" در تونس (1961م)

پس از استقلال تونس از فرانسه در سال 1956، فرانسه بندر بیژرت تونس را به عنوان يك پایگاه هوایی در اشغال خود نگه داشت که این امر با مخالفت تونس مواجه شد. از این رو، در 17 ژوئیه 1961م نیروهای تونس به این بندر حمله نمودند که با مقاومت نیروهای اشغال rlm&؛ گرانسوی مواجه شدند و بیش از 700 نفر از نیروهای تونس کشته شدند. در جریان این نبرد، نیروهای تونس با ایجاد راه rlm&؛ بندان به محاصره پایگاه دریایی و محل استقرار نیروهای فرانسوی اقدام نمودند، اما فرانسه با اعزام 800 چتر باز به این منطقه، موفق شد در 21 ژوئیه 1961 محاصره را شکسته و بندر بیژرت و اطراف آن را به تصرف خود درآورد. دو ماه پس از آن در 18 سپتامبر همان سال دو کشور جهت خروج نیروهای فرانسوی به توافق رسیدند تا اینکه در سال 1963 پایگاه دریایی بیژرت از نیروهای فرانسوی تخلیه شد. خویش را در سال ۱۳۲۷ش به قصد ورود به حوزه علمیه قم ترک گفت. وی در قم دوره سطح را به پایان برد و در اوج شکوفایی علمی و فقهی، وارد درس خارج استادان گران rlm&؛ مایه ای چون مرحوم آیت rlm&؛ الله العظمی سید محمد حجت و مرحوم آیت rlm&؛ الله العظمی بروجردی شد. در طول این مدت، شاگردی نزد آیت rlm&؛ الله زنجیری تبریزی و آیت rlm&؛ الله العظمی بروجردی، از او در فقه و اصول، چنان طلبه ممتازی ساخته بود که مرحوم بروجردی، او را به rlm&؛ عنوان مسئول امتحان rlm&؛ گیری از طلاب حوزه انتخاب کرده بود. علاقه فراوان به ادامه تحصیل آن هم در کنار مرقد پاک امیرمؤمنان علی علیه rlm&؛ السلام، آیت rlm&؛ الله تبریزی را بر آن داشت تا به نجف اشرف برود. ماجرای این سفر مقدس شنیدنی است: آن مرحوم روزی در محضر علما و بعضی از مراجع وقت آن زمان در قم نشسته بود که بحثی علمی پیش می آید و تنها ایشان به rlm&؛ خوبی از عهده پاسخ برمی rlm&؛ آید. همین امر موجب شگفتی حاضران می شود. اتفاقاً در آن جمع، شخص تاجری که فردی دین rlm&؛ دار و علاقه مند به روحانیت بوده، حضور داشته است. پس از جلسه، از آیت rlm&؛ الله تبریزی می خواهد که قدری صبر کند و سپس از ایشان می خواهد اگر خواسته ای دارد، بفرماید. آن مرحوم نیز می گوید: «من خیلی علاقه دارم برای ادامه درس و بحث به نجف بروم، ولی به rlm&؛ دلیل نبود امکانات نمی توانم.» آن شخص تاجر، مخارج سفر را فراهم می کند و آیت rlm&؛ الله تبریزی پس از پنج سال حضور در حوزه قم، در سال ۱۳۳۲ش به نجف اشرف می رود. آیت rlm&؛ الله میرزا جواد تبریزی را باید از شاگردان برجسته مرحوم آیت rlm&؛ الله خویی دانست؛ چه آن rlm&؛ که همواره مورد عنایت خاص وی و طرف مشورت آن مرد بزرگ بود. آیت rlm&؛ الله خویی، آینده این شاگرد ممتاز را بسیار درخشان توصیف می کرد و می گفت: «میرزا جواد، فاضل و مجتهد مطلق است.» آیت rlm&؛ الله تبریزی پس از گذشت ۲۳ سال حضور در حوزه مقدس نجف اشرف و تحقیق و تدریس و تبلیغ معارف اهل بیت علیهم rlm&؛ السلام، سرانجام در سال ۱۳۵۵ش هنگام بازگشت از مرقد سیدالشهداء علیه rlm&؛ السلام از سوی رژیم بعث عراق، دستگیر و به ایران فرستاده شد. معظم rlm&؛ له پس از ورود به میهن نیز دوباره در حوزه علمیه قم، فعالیت های علمی خود را از سر گرفت. آیت rlm&؛ الله تبریزی در طول سال ها تدریس، هزاران طلبه فاضل را به جامعه اسلامی تحویل داد و حوزه درس وی، جزو شلوغ ترین حوزه های درسی به rlm&؛ شمار می آمد. پس از درگذشت محمدعلی اراکی، وی یکی از هفت مرجع تقلیدی بود که از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم معرفی شد. آیت rlm&؛ الله میرزا جواد تبریزی در ۳۰ آبان ۱۳۸۵ش برابر با بیست و هفتم شوال rlm&؛ المکرم سال ۱۴۲۷ هجری قمری در شهر قم درگذشت و در حرم فاطمه معصومه دفن شد. تألیفات آیت rlm&؛ الله تبریزی عبارت rlm&؛ اند از: "ارشاد الطالب"، "اسس القضاء والشهادات"، "طبقات الرجال"، "تکمله منهاج الصالحین و تعلیقه بر آن"، "رساله توضیح المسائل"، "مسائل منتخبه"، "مناسک حج"، "حاشیه عروة الوثقی"، "حاشیه بر وسیله مرحوم اصفهانی"، "حدود و قصاص"، "فی علم الاصول"، "فی علم الفقه"، "شرح کفایة الاصول"، "صراط النجاة در ۶ جلد"، "قصاص"، "التهدیب در احکام حج"، "الأنوار الالهية فی المسائل العقائدية"، "رساله احکام بانوان"، "رساله احکام نوجوانان و جوانان" و "استفتائات جدید"